VRYHEID. GELYKHEID. BROEDERSCHAP.

A°. 1800. No. 3

LEYDSE COURANT.

MAANDAG DEN 6 JANUARI.

(HET ZESDE JAAR DER BATAAFSCHE VRYHEID).

ITALIEN.

MILAAN den 16 December. De Generaal Prinz van Lichtenstein, die Coni ingenomen heeft, is door deze Stad gepasseerd, om zich naar Weenen te begeven. — Het schynt, dat de Keizerlyke Armée, na zulk eenen hachlyken en moeijelyken Veldtogt, de Winter-Kwartieren gaat betrekken. De Liguriſche Appenynen en het Alpiſch Gebergte maaken thans juist de ſcheids-linie tuſſchen de wederzydſche Armeén uit, en laaten in dit ſaiſoen geene onderneemingen van groot aanbelang meer roé.

GROOT-BRITTANNIEN.

LONDEN den 21 December (over Vrankryk). Een bewys, hoe zeer ons Gouvernement, in weerwil aller voordeelen in den Oorlog behaald, verlegen is om geld, blykt aan het voorſtel van den Heer Pitt, aan de Bank gedaan, om namelyk drie Millioenen Ponden Sterling van dezelve te genieten voor den tyd van zes jaaren, en zonder intreſt, waar voor derzelver Octroy zou vernieuwd worden, met aandrang dat zulks als nu moeſt geſchieden, niettegenſtaande haar Octroy nog 12 Jaaren duuren moet.

Samuel Thornton, thans Gouverneur van de Bank, opende den 18 dezer eene Vergadering over die voorſtellen, welke hy als zeer redelyk en voordeelig affchetſte; maar de Heer Hoare begreep dat de vernieuwing van het Octroy geen haast had; dat in 12 Jaaren tyds nog vry wat onvoorziene gevallen konden gebeuren; dat de intreſt van 3 Millioenen P. St. in 6 Jaaren, de enorme Som van 900 duizend P. St. bedraagd, die men zonder reden weg gaf; dat, zo het Gouvernement nog den minſten invloed op de bank uitoefende, dié op nieuws een discrediet moeſt ondergaan; dat al wat Bank was onafhanglyk moeſt zyn van het Gouvernement; dat, door het niet volgen van dien grondregel, Vrankryk, zo Monarchaal als Republikeinſch, nooit waare Bank heeft gehad. Hy herinnerde by dit alles, de vergelyking, door wylen den beroemden Edmund Burke, tuſſchen de Bank van Londen en Parys gemaakt, eiſchende dat de voorſtellen van Pitt 14 dagen zouden verſchoven, als dan eene vergadering van alle Geintereſſeerden belegt, en by beſloten briefjes over die voorſtellen zal geſtemd worden.

Hy wierd hier in niet alleen ondersteund door den Heer Dorand, maar deze verklaarde tevens, dat hy ten allen tyde zich tegens zodaanige onredelyke en onſtaatkundige voorſtellen zoude verzetten. Men beſloot eindelyk de voorſtellen drie weeken uit te ſtellen, en die als dan in algemeene Vergadering in deliberatien te neemen.

Van Canton in China heeft men tyding ontfangen, dat de oude en wyze Keizer Kien-Long overleden is, en zyn Zoon Ka-Hing, die bereids zedert 10 Jaaren in den naam van zyn Vader regeerde, hem in de Keizerlyke waardigheid zoude opvolgen.

Van Madras heeft men Brieven, welke de ontleding of verdeeling van het grondgebied van den vermaarden Tippoo Saïb behelzen, zo als dezelve, in orde is gebragt door den Lieut. Generaal Harris en drie andere Heeren, waar by men zorg gedragen heeft om het voornaamſte aan de Oost-Indiſche Compagnie toe te kennen, eenige Landen aan ſommige Bondgenooten over te laaten, mits ſchatbaar aan de Engelſchen, en de ongelukkige Kinderen van Tippoo Saïb niets te geeven, maar die voor hun leven in eene Veſting te bannen. De onberekenbaare buit is insgelyks verdeeld, waar van de *agtſte part*, welke den Generaal Harris toekomt, by na een Millioen P. St. beloopt.

Men wil dat de Pruisſiſche Miniſter in laſt heeft om zodanige voorſlagen van algemeene bevreediging te doen, dat ons Hof die met geen billykheid kan weigeren.

FRANSCHE REPUBLIEK.

PARYS den 30 December. Geen dag ſchynt er thans verbyte gaan, op welken niet het een of ander heilzaam Beſluit van het Gouvernement ten voorſchyn komt, en de vergenoeging der goede Burgeren opwekt. Byzonder zullen die geenen, welke door alle Revolutionaire ſchokken heen het belang van den Godsdienſt niet uit het oog verlooren, met recht in hun ſchik zyn, over het volgende Beſluit der Conſuls: „ Alle publieke Amptenaars, Bedienaars van Godsdienſten, Onderwyzers, en andere, welke door Wetten, die de Conſtitutie voorafgegaan zyn, onderworpen waren aan eenigerlei Eed, of Verklaaring, zullen daar aan voldoen door de volgende Declaratie;"

Ik beloove getrouwheid aan de Conſtitutie.

Indien nimmer eenige andere Verklaaring was gevorderd, is het zeer waarſchynlyk, dat ook nimmer zo veel Burgerbloed in Vrankryk zou geſtort zyn geworden.

Niet minder aangenaam zal het ook voor de Beminnaars van den Zondag zyn, dat hun door het nieuw Gouvernement de vryheid word verleend om denzelven naar hun genoegen te vieren, door het caſſeeren en te niet doen van zodanige beſluiten, by welke voorheen was geordonneerd, *dat de Gebouwen ten Godsdienſt geſchikt, niet anders dan op den tienden dag (Decadi) mogen geöpend worden.*

Dusdanige handelwyze kan gewiſſelyk niet wel eene andere uitwerking hebben, dan het byvallen tot een Gouvernement, het welk niets anders ſchynt te bedoelen, dan eene vereeniging aller Franſchen, en het welk, om insgelyks allen Burgerkryg te doen eindigen, eene dringende Proclamatie aan de Weſtelyke Departementen heeft uitgevaardigd, waar in de Conſuls nogmaals verklaaren, „ dat de Vryheid van Godsdienſt by de Conſtitutie is gewaarborgt; dat geen Magiſtraat „ daar op eenigen inbreuk maaken mag; dat niemant aan een „ ander kan zeggen: *zulk een Godsdienſt zult gy uitoefenen, „ en gy zult dat alleen op zodanigen dag doen.*" By deze Proclamatie is nog gevoegt een Beſluit der Conſuls, waar by de Miſnoegden worden gelaſt uit een te gaan, en elk naar zyne woning te keeren, met volkome Amneſtie aan alle Bewooners van het Weſten, voor alle gebeurde zaaken, zonder dat zy, die eenig deel aan de onluſten hebben genomen, of der zaake mogen verontruſt worden; alleenlyk word daar by bepaald, dat die Gemeenten, welke wederſpannig blyven, door den Generaal Hedouville zullen verklaard worden *buiten de Conſtitutie*, en behandeld als Vyanden des Franſchen Volks.

De Conſuls hebben weder verſcheide bevorderingen gemaakt. De Burger Semonville, die in Oostenryksche gevangenſchap is geweeſt, is benoemd tot extraordinair Ambassadeur by de Bataafſche Republiek, en vertrekt eerstdaags derwaards. De Generaal Augereau, zal in die Republiek het opperhevel voeren over de Franſche Troüppes, en heeft by gelegenheid zyner aanſtelling eenen vleijenden Brief van den eerſten Conſul Bonaparte ontfangen. — Men wil dat Carnot, die reeds ten tyde van den berugten Robeſpierre, in het Committé de Salut Public, heeft gefungeerd, en na deszelfs val, beſtendig in bewind, en zelfs Directeur was, toen de omwenteling van 18 Fructidor wierd daargeſteld, en hy zich door de vlugt redde, doch thans door het beſluit der Conſuls weder hier mag komen, Lid van den Staats-Raad zal worden, in het Militaire Vak, het welk men zegt dat hy grondig verſtaat.

PARYS den 1 January. Onze Dagbladen deelen eene omſtandige Brief mede, den 16 December door den Magiſtraat van Hamburg aan de Conſuls geſchreven, tot rechtvaerdiging van hun gehouden gedrag met Napper-Tandy en de zynen, en om te beweeren dat zy tot derzelver overgave genoodzaakt zyn geworden. De eerſte Conſul Bonaparte heeft daar op eergiſter een antwoord gegeeven, waar in hy zegt:

„ dat hunnen Brief wel is ontfangen maar hun niet rechtvaerdigd; dat de Staarendommen door moed en deugden worden behouden, maar door laagheid en ondeugden ten onder gebragt; dat zy de Gaſtvryheid geſchonden hebben, en zulks onder de Barbaarſche Horden der Woeſtynen niet zoude voorgevallen zyn, en hunne Medeburgers hun dit Stuk gewigt zouden verwyten; dat de twee door hen overgeveerde ongelukkigen doorluchtig ſterven, maar derzelver dood aan hunne vervolgers meer kwaad zal doen dan een Leger kon gedaan hebben."

De Prieſters uit de Departementen Doubs, Jura, en Haute-Saone, op het Eiland van Rhé gevangen zynde, hebben aan de Conſuls by een Brief hunne blydſchap over de jongſte gebeurenisſen van 9 November betuigd, en om hunne vryſtelling verzogt, terwyl zy tevens eene wenſch uitboezemen voor het overſchot hunner ongelukkige Mede-Broeders op Guyana. De Conſuls hebben op dezen Brief den Minister van Politie geauthoriſeerd om de Tekenaars van dat Adres op vryevoeten, en onder toezicht der Gemeente, waar zy te huis hooren, te ſtellen; zonder hun eenige andere Verklaaring te laaten tekenen, dan getrouwheid aan de Conſtitutie.

Hoedanig, onder 't voorig Beſtuur met den overleden Paus is gehandeld, is algemeen bekend, en beeft by een iegelyk, die eenige achting voor gryzen Ouderdom koesterd, gewis meedoogen verwekt. Men zal dus niet genoegen het volgend Beſluit leezen, eergiſter door de Conſuls genomen:

„ De Conſuls der Republiek, overweegende, dat het Ligchaam van PIUS VI., bereids zeſtien 6 Maanden bewaard word in de Stad Valence, zonder dat aan hetzelve de eere „ van de begraaving is vergund; dat, zo deze Grysaard, „ eerwaardig door zyne rampſpoeden, een oogenblik de „ Vyand van Vrankryk is geweeſt, dit niet was dan door verleidende raadgevingen van Mannen, die zynen ouderdom „ omringden; dat het der waardigheid van de Franſche Natie, „ en overeenkomſtig de aandoeblykheid van het Nationaal „ Caracter, paſt, blyken van achting te geeven aan eenen man, „ die een der eerſte rangen van den aardbodem bezat, beſluiten:"

Art. I. „ De Miniſter van Binnenlandſche Zaaken zal de ordres uitvaardigen, dat het Ligchaam van *Pius VI.*, begraaven word in de Stad Valence, zonder dat aan hetzelve de eere „ graven werde niet de gebruikelyke eer voor die van Zynen „ Rang."

II. „ Er zal ter plaatze zyner begraaving een eenvoudig Gedenkteeken worden opgerigt, ter aanwyzing der waardigheid waar mede hy bekleed was."

De geconſol. derde is thans tuſſchen de 20 en 21 franes.

BATAAFSCHE REPUBLIEK.

AMSTERDAM den 4 January. Van Cuxhaven word van den 28 December Anno paſſato gemeld, dat die morgen ten 6 uuren, met een Weſte Wind, de Elve die vol Ys was geweeſt, geheel daar van bevryd geworden is, zynde die dag aldaar reeds aangekomen de Schepen van J. Rynhard van Duinkerken, J. Schulenburg van Riga, en A. Hiet van Baltimore, naar Bremen moetende. Ook had men aldaar dat er zes Schepen en 2 Pacquetbooten by Helgoland genadert waren, die, als de wind Weſt bleef, des anderen daags te Cuxhaven verwagt wierden. In de Kinderbalie onder het Neuwerk zit een Helgolander Schnig in het Ys, waarop volgens berigt der Loozen, Engelſche Valiezen en Paſſagiers waaren, die men meende hefpeurd te hebben dat van boord gehaald waaren, doch zullen wegens het Ys niet over het Watt hebben kunnen komen, en indien de Wind weſt blyft van daar moeten afgehaald worden.

Den 30 December is op de Horſt geſtrand het Sloep Schip *Rebekka*, Kapt. O. J. Vilſer, met Ballaſt van Londen naar Embden beſtemd, de Paſſagiers en Equipaage zyn geborgen.

Te Lisbon is door het Engelſch Fregat *Minerva*, opgebragt de Franſche Kaper *le Leveller*, van Bayonne naar Gadeloupe, beſtemd. Ook was te Lisbon voorts binnen gekoopen het Schip *de Vriendſchap*, Kapt. Marten Reimer van St. Ubes naar Bilbao gedeſtineerd.

Te Grietziel is binnen geyst het Schip van H. Tonjes Harde van Bremen herwaards beſtemd, zynde in goede staat, doch door zwaare vygang daartoe genoodzaakt geweeſt.

Arrivementen: Te Livorno J. Wheeler van Baltimore, E. Prebbe van Boſton, J. Fitch van Mahon, A. G. Chriſtich van Smirna, Sp. Ducovich en A. Bodonien van Triest, H. H. Meyer van Bergen, en C. Petterſen van Finmarken; te Cadix J. Pattiſon van Charlestoun, B. Teſche van Londen, J. M. Larragoſti van Cumana en Portorico; te Lisbon P. Richels van Archangel, F. Rabere, J. Holm en C. O. Weſtermark van Stokholm, J. D. Scharmberg van Dantzig, Z. C. Zeuten

* ALMANACH VOOR BEMANDE OORLOGS-STAND, voor 1800. Met *Sabre Pirogues*: 16 Sl. en Amft. by HOLTROP, en by alle Boekverkoopers door het gehele Land. Deze BOEREN-ALMANACH, bevat even als dien voor 1799, dingen, die voor het Landleven het daar toe behoorende, vind men ook in dezen VOLKS-ALMANACH, en Koors- of Planeetboek; ook den Loop der Zonne- en Maanden, Eb en Vloed, Zonne- en Maanverduisteringen, de Schepsbouw van Zeemonden, den ouden Vaderlander, Vryheids-Dranng, Zeilen by Wind en Storm, Weer- en Windkunde, Meetkunde, en andere Amuſementen. Onder de VERTEERLINGEN: de Schuyt Amſterdam, de Bruine Jongen, Heine Koeken, de TAFEL-ALMANACH, zonder Letters, en zonder Cyfers, voor Kinderen, enz. — Voorts nog eenige Artikelen voor Paarden die lichen, Landman en Dolf Hoefſmit gemaakt by de hand kan hebben. Den EERSTEN WEGDRUK DER PORTEFEUILLE ALMANACH, aanvangende met 1800, stimmende schoon, echter een enge- meen kleinboekskin te Papier gedrukt, zoals de dermaal in alle de Pleeſtadgen als mede een affdag van het ongezag. — Op Carmagnole. Bezigte ALMANACH, met Kuyren gefabriceerd, by HOLTROP en Zoon.

Bygedr. HOEKER- en TAFEL-ALMANACH, zonder Letters, en zonder Cyfers, voor 1800, zo als denzelven in Paris Amour en Schildpadd is Bandjens verzetten, als anderhalve. De Phantasien zyn genomen uit den gedichten schoonen Roman: ELISE, of de Vaderwaardigheid en weerwaardigheid zyn.

LEPETIT CALENDRIER à Pusage de BEAU-SEXE, ou ALMANACH à l'usage de la Belle, pour 1800, se débite à Amsterdam chez HOLTROP & Compagnie.

** Wordende deze Syndicquerende Advie in SAKENS en andere WOLLE MANUFACTUREN, welke voor deze Jaarmarkt alhier en elders is geëxtendeerd en gecommineerd worden op de Naamen van BROUWER en ELLING, à 5 per cent, groot f 500: alles breeder by Notitien gespecificeerd: maden informatie te bekomen voor de Jaarmarkt te Amsterdam en Rotterdam, en de Nonitien te bekomen zyn.

Heden, Maandag den 6 January, presenteerd de Makelaar J. H. FRENI, te Amsterdam in 't Oudezyds Heeren Logement, te verkoopen No. 1. Een hegt sterk en wel doortimmerd KOFFAARS-HUYS; PAKHUYS en Erven, mitsgaders een vrye Wind- en Korenmolen met het daar toe behoorende, vind men ook in dezen VOLKS-ALMANACH, en Koors- of Planeetboek; ook den Loop der Zonne- en Maanden, Eb en Vloed, Zonne- en Maanverduisteringen, de Schepsbouw van Zeemonden, den ouden Vaderlander, Vryheids-Dranng, Zeilen by Wind en Storm, Weer- en Windkunde, Meetkunde, en andere Amuſementen. Onder de VERTEERLINGEN: de Schuyt Amſterdam, de Bruine Jongen, Heine Koeken, de TAFEL-ALMANACH, zonder Letters, en zonder Cyfers, voor Kinderen, enz. — Voorts nog eenige Artikelen voor Paarden die lichen, Landman en Dolf Hoefſmit gemaakt by de hand kan hebben. Den EERSTEN WEGDRUK DER PORTEFEUILLE ALMANACH, aanvangende met 1800, stimmende schoon, echter een enge- meen kleinboekskin te Papier gedrukt, zoals de dermaal in alle de Pleeſtadgen als mede een affdag van het ongezag. — Op Carmagnole. Bezigte ALMANACH, met Kuyren gefabriceerd, by HOLTROP en Zoon.

Bygedr. HOEKER- en TAFEL-ALMANACH, zonder Letters, en zonder Cyfers, voor 1800, zo als denzelven in Paris Amour en Schildpadd is Bandjens verzetten, als anderhalve. De Phantasien zyn genomen uit den gedichten schoonen Roman: ELISE, of de Vaderwaardigheid en weerwaardigheid zyn.

LEPETIT CALENDRIER à Pusage de BEAU-SEXE, ou ALMANACH à l'usage de la Belle, pour 1800, se débite à Amsterdam chez HOLTROP & Compagnie.

** Wordende deze Syndicquerende Advie in SAKENS en andere WOLLE MANUFACTUREN, welke voor deze Jaarmarkt alhier en elders is geëxtendeerd en gecommineerd worden op de Naamen van BROUWER en ELLING, à 5 per cent, groot f 500: alles breeder by Notitien gespecificeerd: maden informatie te bekomen voor de Jaarmarkt te Amsterdam en Rotterdam, en de Nonitien te bekomen zyn.

Op Zaturdagavond 18 January 1800, des namiddags ten 2 uuren precys, zal men in 't Logement aan den Burgh binnen Leyden, publiekelyk verkoopen een verkoopbrief ligtende party OBLIGATIEN, en andere EFFECTEN, als zeer laften van Holland en West-Vriesland, ten Comptoire Generaal in 's Hage, 1800: ten laften van de Generaliteit, 1800: ten laften van de Stad Leyden, 1800: ten laften van de Negotie, en Zinspleen, onder Zinspleen, Tyfels, Tyfels, Tyfels

van Riga, J. C. Wodrik van Memel, J. Thorndike, D. Aubone, W. Stamper, J. Nicols en W. Forster van Hamburg.

LEYDEN den 5 January. Buiten de Berigten uit Italien, en Duitsland, die melden dat de Troupes de Winterquartieren stonden te betrekken, behelzen de Kyks-Brieven weinig van belang, zo als ook die van Hamburg niet veel zonderlings bevatten; alleenlyk berigt men van daar dat er thans reeds 10 Engelsche Polen manqueeren. De koude aldaar op den 20 December was des ogtends zo sterk dat de Barometer van Reaumur op 19 en die van Fahrenheit 10 en 3 vierde graaden onder nul stonden, dus de koude nog 'een graad heviger was dan op den 25 December des Jaars 1798.

Volgens particuliere Brieven uit Italien zou de Cardinaal *Archetti* tot Paus verkozen zyn.

*** Aan de Inschryvers in het Fonds tot in standhouding van het Nederduitsch Gereformeerd Kerkgenootschap, by zonder ook hier ter Stede, en die verder geneegen mogten zyn, ofte zich verplicht oordeelen, om tot dit heilzaam oogmerk mede te werken, word geadverteerd: dat tot het ontvangen der Contributien, verscheenen den 1 January, en van alle verdere Giften ten dien einde, zonder onderscheid van Wyken, zal worden gevaceert op *Maandag*, *Dingsdag* en *Woensdag*, den 6, 7 en 8 January 1800, ten Huize van Mr. CORNELIS ADRIAAN VAN HOOGSTRATEN, op de Hoogte Gragt, des morgens van *zien* tot *één* uuren.

GELTKHEID. VRYHEID.

ADVERTENTIE.

DE AGENT VAN FINANCIEN DER BATAAFSCHE REPUBLIEK, in aanmerking genomen hebbende, dat by het 24ste Artikel van de Staatsregeling des Bataafschen Volks is bepaald, „ dat de Geïntresseerden *by* en de Houders *van* „ „ Actien in de gewezene Oost-Indische Compagnie, door de „ Natie, by wyze van afkoop, zullen worden schadeloos „ gesteld," tevens en dat hy, onder anderen, by het 27ste Artikel zyner Instructie, is gelast, „ om het Uitvoegend Bewind in staat te stellen, om, nopens de geschiktste wyze en middelen, waarop en door welken deze schadeloosstelling zal kunnen geschieden, een Ontwerp aan het Vertegenwoordigend Ligchaam voor te dragen; onder uitdrukkyke „ „ „